

YARATICILIK

Elif KARABULUT TEMEL

AKADEMİSYEN
KITABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-2396-75-9

Kitap Adı

Yaratıcılık

Yazar

Elif KARABULUT TEMEL

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

BUS000000

DOI

10.37609/akya.1246

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Yaratıcılık bilginin tohumu olan merak sayesinde artar. Başarılı insanların en önemli özellikleri meraklı olmalarıdır. Yaratıcılık kavramı farklı disiplinlerin üzerine teoriler ürettiği bir olgu olarak yaşamın her alanında var olan yaratıcı potansiyelin farkına varılması ve kullanılması açısından önem taşımaktadır.

Kitapta yaratıcılık kavramı, yaratıcılığın aşamaları, yaratıcılığın gerçekleşmesi, yaratıcılık engelleri, yaratıcılık teknikleri, yaratıcılık egzersizleri, Leonardo Da Vinci'nin yaratıcılık prensipleri, yaratıcılık içeren örnekler ve yaratıcılıkta kullanılan yöntemlerden biri olan metafor analizi yöntemiyle yapılan nitel bir çalışma bulunmaktadır.

Değişik alanlardan yaratıcılık içeren örnekler kullanılarak yaratıcılığın sadece teorik bilgiden ibaret olmadığı yaşamda var olan kavramları fark etmeye yaradığı da gösterilmeye çalışılmıştır. Bu örnekler; kırılan ayak bileğini fırsata çeviren bir kayakçı, kuluçka makinasından esinlenerek prematüre doğan bebekler için tasarlanan kuvöz, görüntüleme cihazlarını korsan gemisi yapan bir tasarımcı, Beş dolarlık yatırım deneyi, topları tebrik kartı şekline dönüştüren bir postane çalışanı, , yaratıcı bir kurum kültürü oluşturan şirket sahibi, çalışma ortamını sürdürülebilir ve ev ortamı haline getiren bir yönetici, rekabeti etkisiz kılan bir sektör, makyajlı oyuncak bebekleri doğal bebekler

haline getiren bir anne, sevdiği yaşamı tasarlayan bir tasarımcı.

Hepsinin hikayesi farklı, ama kullandıkları yöntemlerin ulaştırdığı yer aynı. YARATICILIK

Keyifli okumalar...

Elif KARABULUT TEMEL

İÇİNDEKİLER

1. Yaratıcılık Kavramı	1
2. Yaratıcılığın Aşamaları	9
3. Yaratıcılığın Gerçekleşmesi	13
4. Yaratıcılık Engelleri	17
5. Yaratıcılık Teknikleri	25
5.1. Beyin Fırtınası	25
5.2. Zihin Haritası	31
5.3. Altı Şapkalı Düşünme Tekniği	36
5.4. Gözlem Laboratuvarı	37
6. Yaratıcılık Egzersizleri	41
7. Leonardo da Vinci'nin Yaratıcılık Prensipleri	47
8. Yaratıcılık İçeren Örnekler	55
1. Kırılan Ayak Bileği	55
2. Kuluçka Makinası	58
3. Çocuklar İçin Görüntüleme Cihazı	59
4. Beş Dolarlık Yatırım Deneyi	61
5. Sendaball	63
6. Zappos Yaratıcı Kurum Kültürü	65
7. Patagonia'nın Çalışma Ortamı	67
8. Cirque Du Soleil'in Yaratıcı Mavi Okyanus Stratejisi	69

9. Oyuncak Bebeklerin Dönüşümü	71
10. Sevdiğiniz Yaşamın Tasarımı	72
9. Metafor Analizi Yöntemiyle Yapılan Nitel Çalışma	78
Kaynaklar	81

KAYNAKLAR

1. Torrance, E.P. (1988) *The nature of creativity as manifest in its testing*. R.J. Sternberg (Ed.), *The Nature of Creativity – Contemporary psychological perspectives*. Cambridge University Press, Cambridge. pp. 43-75.
2. Wilson, R. C. (1956) *The program for gifted children in the Portland, Oregon, schools*. In C.W. Taylor (Ed.) *The 1955 University of Utah research conference on the identification of creative scientific talent*. University of Utah Press, Salt Lake City. pp. 14-22.
3. Crutchfield, R.S. (1962) *Conformity and creative thinking*. In H.E. Gruber, G. Terrell, M. Wertheimer (Eds.) *Contemporary approaches to creative thinking*. Atherton Press, New York. pp. 120-140.
4. Starkweather, E.K. (1976) *Creativity research instruments designed for use with preschool children*. A.M.
5. Selye, H. (1962) *The gift for basic research*. In G.Z.F. Bereday, J.A. Lauwerys (Eds.) *The Gifted Child: The Yearbook of Education*. Harcourt, Brace & World, New York. pp. 339-408.
6. Anderson, H.H. (Ed) (1959) *Creativity and its cultivation*. Harper & Row, New York.
7. Spearman, C.E. (1939) *Creative mind*. Cambridge University Press.
8. Torrance, a.g.e.
9. Ribot, T. (1906) *Essays on the creative imagination*. Routledge & Kegan Paul, London.
10. Barchillon, J. (1961) *Creativity and its inhibition in child prodigies*. In *Personality dimensions of creativity*. Lincoln Institute of Psychotherapy, New York.

11. Wallas, G. (1926) *The art of thought*. Harcourt, Brace & World, New York.
12. Thurstone, L.L. (1952) *Creative Talent*. In L.L. Thurstone (Ed.) *Applications of Psychology*, Harper & Row, New York. pp. 18-37.
13. Stewart, G.W. (1950) *Can productive thinking be taught?* Journal of Higher Education, 21, 411-414.
14. Stein, M.I. (1953) *Creativity and culture*. Journal of Psychology, 36, 311-322.
15. Batey, M., Furnham, A., Safiullina, X. (2010) *Intelligence, general knowledge and personality as predictors of creativity*. Learning and Individual Differences, 20 :532–535.
16. Terman, L.M. (1925) *Genetic studies of genius*. Stanford University Press.
17. Batey, M ve ark., a.g.e.
18. Guilford, J. P. (1968) *Intelligence, creativity, and their educational implications*. San Diego: RR Knapp.
19. Torrance, E.P., a.g.e.
20. Lowenfeld, V. (1947). *Creative and Mental Growth*, New York: Macmillan.
21. Fisher, R. (2004). *What is creativity?* R. Fisher ve M. Williams (Ed.), *Unlocking creativity: Teaching across the curriculum* (s. 6-20). New York: David Fulton Publishers.
22. Wallas, G. (2014) *The Art of Thought*. Solis Press, Kent, England.
23. Robinson, K. (2013). *Yaraticılık, Aklın sınırlarını aşmak*, Kitap yayınevi, İstanbul.
24. Amabile, T. M. (1988). *“How to Kill Creativity”*, Harvard Business Review, s.78)

25. Amabile, T. M. Ve ark. (2002)“*Time Pressure and Creativity in Organizations: A Longitudinal Field Study.* “ Harvard Business School Working Paper, No. 02-073.
26. Amabile, T. M., a.g.e.
27. <https://www.theguardian.com/small-business-network/2017/feb/27/war-rooms-brainstorms-calligraphy-great-ideas-culture>
28. Jones, L. (1987). *Creativity and Innovation: towards a European Network* pp 231-236
29. Amabile, T. M., a.g.e.
30. Bolat, Ö. (2016). *Beni ödülle cezalandırma*, Doğan kitap, İstanbul.
31. Sutton, R. I. (2007). *Why the weird ideas work*, Free press, Newyork.
32. Seligman, M.E.P. (1975) *Helplessness: On depression, development, and death.* SanFrancisco: Freeman
33. Bandura, A. (1977). *Self Efficacy: Toward a Unifying theory of behavioral change*, *Psychological review*, 84(2), 191-215.
34. https://www.ted.com/talks/tim_brown_on_creativity_and_play/transcript
35. Csikszentmihalyi, M. (2017). *Akış*, Buzdağı Yayınevi, İstanbul.
36. Yerkes, R.M. ve Dodson, J.D. (1908) *The relation of strength of stimulus to rapidity of habit formation.* *Journal of Comparative Neurology and Psychology*, 18, 459-482.
37. Wiseman, R. (2003) *The luck factor.* Talk Books.
38. Osborn, A. (1948). *Your creative power.* New York: Charles Scribner’s Sons.
39. Osborn, A.F. (1979). *Applied imagination: Principles and procedures of creative problem-solving* (3. ed.). New York: Charles Scribner’s.

40. Osborn, A. (1948). A.g.e.
41. Adams, J.L. (1979). *Conceptual blockbusting: A guide to better ideas* (2nd ed.). New York: W.W. Norton.
42. Hayes, J.R. (1981). *The complete problem solver*. Philadelphia, PA: Franklin Institute Press.
43. Buzan, T., Buzan, B. (2016). *Zihin haritaları*, Alfa Yayıncılık, İstanbul, 5.baskı.
44. Michalko, M. (2001). *Cracking creativity / The secrets of creative genius*. USA: Ten Speed Press
45. Michalko, M., a.g.e.
46. Buzan, T., Buzan, B., a.g.e.
47. De Bono, E. (2015) *Altı Şapkalı Düşünme Tekniği*. Remzi Kitabevi.
48. Seelig, T. (2013) *Herkes için yaratıcı zeka*, kuraldışı yayıncılık, İstanbul.
49. <https://hbr.org/2013/11/three-creativity-challenges-from-ideos-leaders>
50. Seelig, T. (2013) *İnovasyon*, kuraldışı yayıncılık, İstanbul.
51. https://www.mindtools.com/pages/main/newMN_CT.htm?
52. De Bono, E., a.g.e.
53. Gelb, M. J. (1998). *Leonardo Da Vinci gibi Düşünmek*, Beyaz yayınları, İstanbul.
54. Goldberg, M. C. (1998). *The art of question: A quide to short-term question centered therapy*, Newyork: John Wiley&Sons.
55. Seligman, M. (1991). *Learned optimism*, Newyork, Knopf.
56. Gelb, M. J., a.g.e.

57. Gelb, M. J., a.g.e.
58. Seelig, T. (2013) İnovasyon, a.g.e.
59. Fraser, M.S. (1994). *Stéphane Tarnier and the origin of incubators for premature babies* [Özet]. Scottish Society of the History of Medicine, Kirkcaldy
60. <https://challenges.openideo.com/challenge/creative-confidence/inspiration/the-story-of-doug-dietz-creative-confidence-in-the-mri-suite>
61. Seelig, T. (2013) İnovasyon, a.g.e.
62. Mycoskie, B. (2014). *Nasıl Fark Yaratabilirsin*, Kuraldışı yayıncılık, İstanbul.
63. Hsieh, T. (2011). *Mutluluk Dağıtmak*, 2011, Boyner yayınları, İstanbul.
64. Csikszentmihalyi, M. (2016). *Liderlik, akış ve anlam yaratma*, okuyan us yayıncılık, İstanbul.
65. W. Chan Kim, Renee Mauborgne, *Mavi Okyanus Stratejisi*, CSA Global Publishing, İstanbul, 2005
66. <https://www.hopetoys.org/>
67. Birsal, A. (2015). *Sevdiğiniz yaşamı tasarlayın*, 2015, optimist kitabevi, İstanbul.
68. Cardon, M., Zietsma, C., Saporito, P., Matherne, B.P., Davis, C., 2005, *A tale of passion: New insights into entrepreneurship from a parenthood metaphor* Journal of business venturing, 20, s.23-45
69. Lakoff, G., Johnson, M.1980, *Metaphors we live by*, University of Chicago press, Chicago.
70. Boozer, Robert W; David C. Wyld ; James Grant. "Using Metaphor to Create More Effective Sales Messages", The Journal of Consumer Marketing, vol. 7, no. 1, Bahar, 1991

71. Gareth Morgan, *Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor*, 1998, MESS yayınları, İstanbul.
72. Nikitina, Larisa ve Fumitaka Fruoka (2008), "*A language teacher is like...*": *Examining Malaysian Students' Perceptions of Language Teachers Through Metaphor Analysis*, *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 5 (2): 192-205